

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДО «ЦЕНТР ТЕСТУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ З
ВИЩОЮ ОСВІТОЮ НАПРЯМІВ ПІДГОТОВКИ «МЕДИЦИНА» І «ФАРМАЦІЯ»
ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ

**XV Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

**(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)**

*17–18 травня 2018 року
м. Тернопіль*

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2018

УДК 378:61(063)(477)

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай.

Актуальні питання вищої медичної освіти в Україні (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 17–18 трав. 2018 р.) / Терноп. держ. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТДМУ, 2018. – 540 с.

ти певні професійні навички такі, як вміння спілкуватися з пацієнтом, встановлювати за скаргами хворого попередній діагноз та підтверджувати або корегувати його у відповідності до результатів обстеження. Самі заняття в такому разі стають цікавішими і інформація краще запам'ятовується.

Література

1. Ашеулова Т.А. Оцінка ефективності інтерактивних методів навчання на кафедрі пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики і біобезпеки / Т.А. Ашеулова [та ін.] // Актуальні питання якості вищої освіти (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц зв'язку): Матеріали XIII Всеукр. наук.-практ. конф. з між нар. участю (Тернопіль, 12-13 травня 2016): у 2т / Тернопіль. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського. – Тернопіль: ТДМУ, 2016. – т.2. – С.3-4.

2. Громова А.М. Роль рольових ігор у вивченні акушерства і гінекології / А. М. Громова [та ін.] // Медична

освіта. – 2017. – № 24. – С.117-120. – Бібліограф.: 6 назв.

3. Киричок В.А. Можливості застосування інтерактивних методів навчання у системі післядипломної медичної освіти / В.А. Киричок // Медична освіта. – 2016. – № 1. – С. 25-28. – Бібліограф.: 9 назв.

4. Піскун Р.П. Проблеми та перспективи викладання медичної біології в підготовці висококваліфікованих лікарів. / Р.П. Піскун, Н.М.Гринчак, С.С. Хлестова // Проблеми та перспективи вищої медичної школи у розробці та реалізації національної стратегії побудови нової системи охорони здоров'я в Україні на період 2015-2025 р.р. Тези доповідей навчально-методичної конференції м. Вінниця, 25 березня 2015 р. – Вінниця, 2015. – С.165-166.

5. Соловей Ю.М. Застосування інтерактивних методів навчання на циклі «Хірургія» кафедри догляду за хворими та вищої мед сестринської освіти / Ю.М.Соловей, І.К.Морар // Буковинський медичний вісник. – 2015. – т.19, № 3 (75). – С.288-290. – Бібліограф.: 7 назв.

ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТІСНИХ РЕСУРСІВ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Мозгова Т.П.¹, Лещина І.В.¹, Федорченко С.В.²

Харківський національний медичний університет¹,

Харківська медична академія післядипломної освіти² м. Харків, Україна

Вступ. Соціально-економічні умови розвитку сучасного суспільства вимагають розробки нових підходів у сфері підготовки молодих фахівців – майбутніх професіоналів. Система вищої освіти в першу чергу орієнтована на те, щоб підготувати фахівця в тій чи іншій сфері для виконання відповідної професійної діяльності.

Формулюючи вимоги до підготовки сучасних фахівців, необхідно стежити як за формуванням професійних здібностей, так і за вихованням особистісних якостей, властивостей поведінки людини, яка зі своєю індивідуальністю зможе інтегруватися в сучасне суспільство, успішно виконувати свою професійну діяльність, залишаючись психоемоційно стійкою і психологічно толерантною [1, с. 98-105].

Особистісні ресурси – це індивідуально-психологічні характеристики особистості, які тією чи іншою мірою в різних умовах сприяють вирішенню складних життєвих ситуацій і формуванню відчуття благополуччя. Компонентами психологічного ресурсу особистості є такі: упевненість у собі, доброта до людей, допомога іншим, успіх, любов, творчість, віра в добро, прагнення до мудрості, робота над собою, самореалізація в професії, відповідальність [2, с. 335-361].

Характеристиками психологічної ресурсності, на наш погляд, є знання людиною власних психологічних ресурсів, уміння оновлювати та використовувати свої психологічні ресурси.

Серед досліджень, що розглядають окремі аспекти особистісних ресурсів студентів, можна виділити роботи про динаміку особистісної самоефективності у студентів (Гайдар, 2008), про особливості життєстійкості студентів (Логінова, 2010), про специфіку самоствердження студентів-медиків (Церковський, 2010), взаємозв'язки переживання щастя і перфекціонізму в студентів при різному рівні академічної успішності (Карловська, Сисоєва, 2009) [3, 32 с.].

Слід зазначити, що робіт, присвячених дослідженню особистісних ресурсів у майбутніх лікарів недостатньо, тому вивчення цього питання є актуальним.

Мета дослідження. Проаналізувати особливості особистісних ресурсів студентів різних спеціальностей медичного університету.

Контингенти та методи дослідження. З позиції конфіденційності та добровільної згоди в дослідженні особистісних ресурсів взяли участь 60 студентів 3 курсу II та III медичних факультетів у віці 20-22 років Харківського національного медичного університету. До 1 групи увійшло 30 студентів-педіатрів III медичного факультету, до 2 групи – 30 студентів лікувальної справи II медичного факультету. Як психодіагностичний інструментарій було використано опитувальник психологічної ресурсності особистості (О.С. Штепа), що складається з таких шкал: упевненість у собі, доброта до людей, допомога іншим, успіх, любов, творчість, віра в добро, прагнення до мудрості, робота над собою, самореалізація в професії, відповідальність, знання власних психологічних ресурсів, уміння оновлювати власні ресурси, уміння використовувати власні ресурси, загальний рівень ресурсності [2, с. 335-361].

Результати та обговорення. Порівняльний аналіз показників опитувальника психологічної ресурсності особистості О.С. Штепа засвідчив, що результати властивих для всіх обстежених студентів таких складових життєздатності, як "Залученість" ($17,30 \pm 0,30$ та $12,80 \pm 0,32$, при $p \leq 0,001$), "Контроль" ($14,97 \pm 0,30$ та $5,67 \pm 0,21$, при $p \leq 0,001$) та прийняття ризику ($4,57 \pm 0,33$ та $3,63 \pm 0,30$, при $p \leq 0,05$) істотно відрізняються між студентами педіатричного факультету та студентами лікувальної справи (відповідно в дужках) з переважанням у майбутніх педіатрів. Тобто, для студентів-педіатрів важливо отримувати задоволення від своєї діяльності, яку вони самі обирають, вони переконані в тому що все, що з ними відбувається йде їм на користь, сприяє їх розвитку за рахунок знань здобутих з власного досвіду. На противагу їм, отримані результати свідчать про наявність кризи у відчутті власної безпорадності та власної невпевненості студентами лікувальної справи.

Висновки. Психологічна ресурсність особистості студентів різних спеціальностей медичного університету має свою специфіку: студенти-педіатри впевнені в собі, переконані в тому, що боротьба дозволяє вплинути на будь-який результат, вони активно засвоюють знання з отриманого досвіду та активно їх використовують у майбутньому. Студентам лікувальної справи властиве позитивне відношення до інших, позитивна оцінка себе і свого життя, здатність дотримуватися своїх переконань, але при тривалій фіксації особистості на навчанні, чи на певних ситуаціях, спогадах, знижується позитивне відношення до інших, вони стають закритими та фрустрованими.

МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ БІОКВЕСТУ ЯК ФОРМИ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ

М'ясоєдов В. В.¹, Садовниченко Ю. О.¹, Пастухова Н. Л.^{1,2}, Кулаченко Б. В.¹

Харківський національний медичний університет¹

ДУ «Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України»²

Вступ. Формування ключових компетенцій як одне з головних завдань сучасної освіти не може бути реалізованим в межах однієї дисципліни без використання внутрішньо- та міжпредметних зв'язків. Однак реалізація цього завдання стає можливою лише за умови прийняття учне-/студентоцентричної освітньої парадигми суспільства знань та суспільства конвергенції науки й технологій [1, 4]. У процесі проектування освітнього простору та модернізації педагогічних технологій в контексті зазначеної парадигми враховуються цінності та соціально-психологічні особливості нового покоління студентів – покоління Z, яке має залучатись у процес інтерактивного навчання новими формами [3].

Тому мета даної роботи – аналіз можливостей застосування квесту як форми підвищення пізнавальної активності студентів та професійної майстерності викладачів у процесі вивчення медичної біології.

Основна частина. Навчальна дисципліна «Медична біологія» об'єднує три розділи, що відбивають ієрархічність організації органічного світу на молекулярно-біологічному, клітинному, організмовому та надорганізмовому рівнях. Однак завеликий об'єм навчального матеріалу та брак аудиторного часу на тлі неповної сформованості навичок самостійної роботи у значній кількості студентів ускладнюють формування цілісного сприйняття дисципліни та її інтеграцію з іншими дисциплінами природничого циклу. Тому до інноваційних форм роботи (методу кейсів, симуляційного навчання) на кафедрі медичної біології запроваджено й біоквести.

Квест на сучасному етапі розвитку педагогічної науки розглядається як інтерактивна технологія з чітко визначеним дидактичним завданням, ігровим задумом, обов'язково має керівника, чіткі правила та термін виконання [5].

На практичних заняттях з окремих тем, присвячених основам молекулярної та клітинної біології, медичної генетики та медичної паразитології, найбільш доцільно використовувати веб-квест у аудиторії, а по закінченню вивчення дисципліни – як підсумкову форму самостійної роботи студентів. Зокрема, веб-квест з основ медичної паразитології передбачав пошук найповніших формулювань ключових термінів розділу, а також відповідей на пи-

Література

1. Григоренко Е.Ю. Психологическое благополучие студентов и обозначающие его факторы / Е.Ю. Григоренко // Проблемы развития территории. – 2009. – № 2. – С.98–105.
2. Штепа О.С. Емпіричне вивчення психологічних ресурсів особистості / О.С.Штепа // Актуальні проблеми психології: Психологія особистості. – 2008. – С. 23-24.
3. Васильева Т.И. Динамика профессиональной самооценки будущего педагога-психолога: автореферат дис... канд. психол. наук / Т.И. Васильева – М., 2008. – 32 с.

тання щодо еволюції паразитизму на означених сайтах в Інтернеті з представленням результатів власної роботи студентам своєї групи та подальшим обговоренням [2]. Результати оцінювання знань студентів із зазначеної теми засвідчили, що у групах, де був реалізований цей підхід, сформованість ключових компетенцій в середньому виявилася вищою та більш стійкою, ніж у групах з традиційними формами навчання.

Задля проведення підсумкового квесту студентам першого курсу було запропоновано скласти сценарії біоквестів, які б включали елементи з усіх розділів дисципліни, встановлювали внутрішньо- та міжпредметні зв'язки та спиралися на конкретні клінічні випадки. На основі студентських та викладацьких розробок був створений інтегральний сценарій біоквесту «Тутанхамон», адаптований варіант якого використали й під час проведення MedBattle-2018 у Харківському національному медичному університеті.

Опитування студентів показало, що набагато цікавішою для них виявилася не стільки участь у заході, скільки розробка сценарію квесту, що підтверджують дослідження Кичерової М. М. та Єфімової Г. З. [3].

Цілком зрозуміло, що застосування технології квесту у поточній діяльності потребує значних зусиль від викладача, який має підготувати сценарій квесту або список вимог до нього, проаналізувати результати, створити для студентів умови одночасної співпраці та змагання, дотримувати вимог регламенту та ділової атмосфери, а також оцінити внесок кожного конкретного студента. Інтегруючи усі види педагогічної діяльності – навчально-виховну, науково-дослідну, методичну й організаційну, квест певною мірою сприяє підвищенню кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Висновки. Отже, використання технології квесту у процесі навчання медичній біології є перспективною формою навчальної та позааудиторної роботи, яка забезпечує формування ключових навчальних компетенцій, сприяє саморозвитку й самовдосконаленню учасників освітньо-виховного процесу.

Література

1. Басалаева О. Г., Валялина А. С., Салебо А. В. Новая парадигма образования в условиях перехода от общества

<i>Марценюк В.П., Сверстюк А.С., Вакуленко Д.В., Семенець А.В.</i> МОБІЛЬНИЙ МОНІТОРИНГ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ СМАРТФОНІВ ІЗ ПІДТРИМКОЮ ІМУНОСЕНСОРІВ ПРИ ВИВЧЕННІ МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАТИКИ.....	203
<i>Марчишин С.М., Кернична І.З., Шанайда М.І.</i> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ БОТАНІКИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ КВАЛІФІКАЦІЇ «МАГІСТР ФАРМАЦІЇ».....	203
<i>Маслак Г.С., Черноусова Н.М., Черненко Г.П., Абраїмова О.Є.</i> МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО СКЛАДАННЯ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ КРОК-1 НА КАФЕДРІ БІОХІМІЇ.....	204
<i>Медянова О. В., Головчук В. Т.</i> РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ В МЕЖАХ ГУМАНІТАРНОГО БЛОКУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	205
<i>Мисула І.Р., Голяченко А.О., Бакалюк Т.Г., Зятковська О.Я., Завіднюк Ю.В., Сірант Г.О.</i> ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИКЛАДАННЯ МЕДИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	205
<i>Митус Н.В., Вінницька О.В.</i> НЕВЛОВИМИ ГРАНИ ПЕДАГОГІКИ І ВИХОВАННЯ	208
<i>Михайловська Н.С., Грицай Г.В., Міняйленко Л.Є., Олійник Т.В.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ПОЗААУДИТОРНОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА КЛІНІЧНИХ КАФЕДРАХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ З ВИКОРИСТАННЯМ ДИСТАНЦІЙНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	209
<i>Михайловська Н. С., Олійник Т. В., Міняйленко Л. Є.</i> ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ОНЛАЙН-КУРСУ З ДИСЦИПЛІНИ «ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА – СІМЕЙНА МЕДИЦИНА» В ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....	210
<i>Мікрюкова Н.Г., Таллер О.Ю., Янкова С.О.</i> ДІЛОВІ ІГРИ ПРИ ВИВЧЕННІ ПАРАЗИТОЛОГІЇ В КУРСІ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ.....	211
<i>Мозгова Т.П., Лецина І.В., Федорченко С.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТІСНИХ РЕСУРСІВ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	212
<i>М'ясоєдов В. В., Садовниченко Ю. О., Пастухова Н. Л., Кулаченко Б. В.</i> МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ БІОКВЕСТУ ЯК ФОРМИ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ	213
<i>Нагорна Н. О., Васюк С. О., Нагорний В. В., Донченко А. О.</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ	214
<i>Назарян Р. С., Кузіна В. В., Хмиз Т. Г., Ткаченко М. В.</i> ВИКОРИСТАННЯ АУДІОФАЙЛІВ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ВИВЧЕННЯ ТЕМАТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ В ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ	217
<i>Наконечна О. А., Вишиницька І. А., Попова Л. Д.</i> КОНЦЕПЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ЛЕКЦІЙ В КУРСІ «БІОЛОГІЧНА ХІМІЯ» ДЛЯ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ	217
<i>Нескоромна Н. В., Кожухаренко Т. І., Колесниченко О. А., Матюшенко П. М.</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ЖУРНАЛУ В ЩОДЕННОМУ КОНТРОЛІ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ.....	218
<i>Никоненко А. О., Губка В. О., Головка М. Г., Вільданов С. Р., Перцов І. В., Подлужний О. О., Вільховой С. О.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСІВ ЗА ВИБОРОМ ХІРУРГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ	219
<i>Никоненко А. О., Іващук Д. О., Головка М. Г., Грушка В. А., Вільховой С. О., Волошин О. М.</i> ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА З ХІРУРГІЇ ЯК СПОСІБ ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДИХ ЛІКАРІВ	220
<i>Ніженковська І. В., Кузнецова О. В.</i> ТЕСТ ЯК ФОРМА ОБ'ЄКТИВНОГО МОНІТОРИНГУ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ІЗ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ.....	221
<i>Ніколаєва А. О., Федоров В. О., Кривошапка О. В., Максимова І. Г.</i> ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ДО СКЛАДАННЯ ЛІЦЕНЗІЙНИХ ІСПИТІВ	222
<i>Ніколаєва О. В., Шутова Н. А.</i> ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ АДАПТОВАНOSTІ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	223
<i>Ніколенко Д. Є., Винник Н. І., Совгіря С. М., Бабенко В. І., Сидоренко М. І.</i> ЕТАПИ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ МОРФОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН.....	223